

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij vijf fracties de behoefte de minister en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen aangaande de brief van de minister en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken d.d. 9 juli 2011 inzake de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 18 juli 2011 (2011Z15369).

De vragen en opmerkingen van de fracties zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Knops

De griffier van de commissie,
Van Keulen

Meerjarig Financieel Kader

De leden van de fractie van de PVV nemen er kennis van dat de Europese Commissie bekend heeft gemaakt dat zij de meerjarenbegroting voor de jaren 2014 tot 2020 wil opschroeven tot 1083 miljard euro. Europa wil meer eigen Europese middelen zoals belasting op financiële transacties en een Europese BTW. Dit zijn bedroevende, en voor de PVV absoluut onbespreekbare voorstellen. Brussel moet niet kijken naar hoe ze meer geld binnenkrijgt, maar hoe zij minder geld gaat uitgeven. De Europese Commissie wil ook andere nadruk in de begroting gaan leggen. Zo wil ze minder aan landbouw geven, maar meer voor onderzoek en innovatie, infrastructuur en veiligheid reserveren. De PVV zou graag willen weten hoe deze intentie zich verhoudt tot het op de rails willen houden van geldverslindende prestigeprojecten als Galileo. Is de staatssecretaris het eens dat men zich dan daadwerkelijk zou moeten richten op innovatie en dus niet op het stoppen van kostbare subsidies in zinloze milieuprojecten en CO₂-angsthazerij? Zou de EU volgens de staatssecretaris niet afkunnen met minder EU-instanties zoals bijvoorbeeld het Comité van de Regio's, het Economisch-Sociaal Comité en het «European Centre for Disease Control», dat al jaren onder vuur van de Europese Rekenkamer ligt? Wat de Partij voor de Vrijheid betreft, toont de Commissie met haar voorstellen aan dat de Europese toegevoegde waarde slechts bestaat in nog meer geldsmijterij waarop Nederland op dit moment absoluut niet zit te wachten.

De leden van de CDA-fractie nemen kennis van het feit dat de Europese Commissie een presentatie zal geven over het Meerjarig Financieel Kader en dat er geen discussie is voorzien. Zij hechten er aan dat, indien er toch enige discussie komt, de regering aangeeft dat de invoering van een financiële transactiebelasting en een nieuw direct EU-BTW-middel geen optie zal zijn.

De leden van de SP-fractie nemen er kennis van dat niet is voorzien in een inhoudelijke discussie van het Commissievoorstel voor een Meerjarig Financieel Kader. De leden zijn zeer ontevreden over het Commissievoorstel. Zij maken bezwaar tegen de buitensporige stijging van het budget, het voorstel voor eigen EU-belastingen, het niet stoppen met het rondpompen van geld via de structuurfondsen en het nauwelijks aantasten van de landbouwbegroting. Zij zijn zeer benieuwd naar de kabinetsappreciatie. In dit stadium willen ze weten hoe de verdere behandeling in de Europese Unie zal plaatsvinden.

De leden van de fractie van D66 vinden dat de Europese Commissie lef toont met de nieuwe meerjarenbegroting door vooruit te kijken in tijden van eurosceptis. D66 is blij met de voorstellen van de Commissie om de nieuwe begroting anders te financieren. Hoe staat de minister hier tegenover? Denkt de minister dat directe financiering het systeem eerlijker en transparanter kan maken? Welke van de vijf gepresenteerde opties voor eigen middelen is volgens de minister het meest haalbaar?

Hervorming Hof van Justitie

Evenals de Europese Commissie is de VVD-fractie van mening dat een efficiëntere werkwijze en hiermee gepaard gaande kortere procedures van het Hof van Justitie nodig zijn. De VVD-fractie betwijfelt echter of het uitbreiden van het aantal rechters hier een positieve bijdrage aan zal leveren. In het BNC-fiche over deze kwestie laat de regering weten er in Brussel op aan te dringen meer inzicht te geven in de oorzaken van de achterstanden bij het Hof van Justitie en een nadere onderbouwing van het voorstel om het aantal rechters uit te breiden te willen. Is dit inmiddels

gebeurd en, zo ja, heeft dit gevolgen gehad voor de Nederlandse positie? Zo nee, wanneer verwacht u dat deze Nederlandse verzoeken worden ingewilligd? Wat voor een gevolgen zal toetreding van de EU tot het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens daarnaast hebben voor de werklust van het Hof van Justitie?

Voorop staat dat het Hof van Justitie een van de vele instellingen is waar de PVV-fractie graag vanaf zou willen. De EU dient zich niet bezig te houden met rechtspraak, maar zich puur te richten op economische en monetaire samenwerking. Op dit moment zijn de procedures bij het Hof traag en geldverslindend. Het Hof wil de efficiency vergroten en de duur van de procedures beperken. Met de Nederlandse regering kan de PVV zich in dit streven vinden; dit dient echter budgetneutraal plaats te vinden.

De CDA-fractie steunt de inzet van de Nederlandse regering ten aanzien van de voorgestelde hervorming van het Hof van Justitie.

De leden van de SP-fractie steunen de kabinetsinzet om het Hof budgetneutraal efficiënter te laten werken. Voor het oriënterend debat zouden zij ook willen aandringen dat ook gesproken wordt over de rol van de wetgever in dezen. Ziet het kabinet een relatie tussen de werklust van het Hof en onduidelijke wetgeving? Is er een specifieke reden aan te geven voor de stijging van de werklust? Deze leden verwijzen hierbij naar het aantal zaken over aanbesteding waar duidelijkere wetgeving naar hun mening tussenkomst van het Hof minder noodzakelijk zou maken.

De fractie van D66 acht het Hof van Justitie van groot belang als juridische ruggengraat van de Europese Unie. Onder meer met uitbreiding van de EU zien wij een groei van het aantal verzoeken en zaken bij het Hof. D66 vindt het van groot belang dat Nederland en de EU er alles aan doen om het Hof optimaal te laten functioneren. Hoe beschouwt de regering de door het Hof zelf voorgestelde hervorming? Welke mogelijkheden ziet het Kabinet voor hervorming van het Hof? In hoeverre vindt de regering het haalbaar om tot een hervorming te komen waarbij zowel de rechterlijke bezetting als het budget van het Hof in de toekomst gelijk worden gehouden? Hoe kijken de andere lidstaten aan tegen de hervormingsvoorstellen, waaronder het aantal rechters en eventuele budgetneutrale hervorming?

Presentatie Poolse voorzitterschap

De fractie van de VVD juicht het toe dat door het Poolse voorzitterschap prioriteit gegeven wordt aan economische groei in Europa. Juist op het gebied van de economie heeft de EU onmiskenbare meerwaarde. Zal de regering in Brussel de Europese Commissie en het Poolse voorzitterschap nogmaals wijzen op de brief van premier Rutte en acht andere Europese regeringsleiders, onder wie de Poolse premier Tusk, d.d. 18 maart 2011, over een Europese focus op economische groei?

Tegelijkertijd is de VVD-fractie waakzaam voor wat betreft de posities ten opzichte van EU-uitbreiding van het Poolse voorzitterschap. Terughoudendheid is hierbij het sleutelwoord. De komende periode moet de nadruk liggen op versterking van de economische integratie van de huidige EU. Verdere uitbreiding moet hiervoor een pas op de plaats maken. Het Poolse voorzitterschap stelt zich als doel het toetredingsverdrag met Kroatië af te ronden. De VVD-fractie is tegen het stellen van dit soort toetredingsdoelen. Een land is klaar om lidstaat te worden op basis van het voldoen aan alle voorwaarden, niet op basis van een lukraak vastgestelde datum. Deelt de regering dit standpunt?

Hoe staat de regering in dit licht tegenover het doel van het Poolse voorzitterschap om de onderhandelingen met Turkije voort te zetten? De VVD-fractie is van mening dat dat enkel het geval kan zijn wanneer aan eerder gestelde eisen en voorwaarden is voldaan. Hetzelfde geldt voor de onderhandelingen met IJsland. Het Poolse voorzitterschap zegt voorts de Europese aspiraties van de landen in de Westelijke Balkan te ondersteunen. Zal de regering bij het Poolse voorzitterschap informeren wat hier precies mee bedoeld wordt? Ook bij de landen in de Westelijke Balkan is terughoudendheid het sleutelwoord en moet er allereerst voldaan worden aan de strikte voorwaarden voor toetreding.

De VVD-fractie heeft kennis genomen van het voornemen van het Poolse voorzitterschap om de samenwerking met de landen uit de buurregio's te vergroten. De VVD is voorstander van meer economische samenwerking met deze landen. Het Europese nabuurschapsbeleid mag echter niet gezien worden als voorbode voor EU-lidmaatschap. Wat vindt de regering in dit licht van de berichten dat onder het Poolse voorzitterschap voortgang zal worden geboekt met het aangaan van Stabilisatie- en Associatieakkoorden met Moldavië en de Oekraïne?

De fractie van de PVV neemt er kennis van dat ook het Pools voorzitterschap weer inzet op verdere uitbreiding van de Europese Unie. Hoe groter, hoe beter lijkt het. De Partij voor de Vrijheid kan zich hier in het geheel niet vinden. Kroatië dient niet te worden toegelaten en de onderhandelingen met Turkije dienen per direct te worden gestaakt. De werkelijkheid is echter dat de toetredingsonderhandelingen met Kroatië op 30 juni jl. werden afgerond, waarbij ook afspraken zijn gemaakt over een monitoringsmechanisme voor de implementatie van het acquis op het terrein van justitie, vrijheid en veiligheid. De PVV roept op tot een strikt en voortvarend gebruik van het monitoringsmechanisme dat, voor het eerst, op Kroatië zal worden toegepast. Het mag niet zo zijn dat er weer een land wordt toegelaten dat niet aan de voorwaarden voldoet. Naast uitbreiding van de Europese Unie richt het Poolse voorzitterschap zich op meerdere onderwerpen waar de PVV niet op zit te wachten zoals projecten op het gebied van duurzaamheid (biodiversiteit, klimaat, CO₂-reductie) en voltooiing van het Europees asielstelsel in 2012.

Bij de presentatie van het Poolse voorzitterschap is de CDA-fractie benieuwd naar de activiteiten die Polen zich voorstelt te gaan ondernemen ter bevordering van het Oostelijk Partnerschap.

De leden van de SP-fractie hadden graag gezien dat het Pools voorzitterschap ook meer aandacht zou schenken aan de oplopende werkloosheid in de EU en hoe die aan te pakken. Is de regering het met hen eens? Daarnaast zien zij bij de prioriteit «Europa als bron van groei» onvoldoende de noodzaak doorklinken om naast de begrotingsconsolidatie ook ruimte te scheppen voor overheidsinvesteringen, met name in onderwijs en duurzaamheid. Is de regering het met hen eens dat daar meer aandacht voor moet zijn? Is de regering het met deze leden eens dat nu ook het moment is om gezamenlijke initiatieven te ontplooiën op het gebied van belastingen om te zorgen dat lidstaten fatsoenlijke inkomsten kunnen genereren, bijvoorbeeld door meer intensieve samenwerking om belastingontduiking en -ontwijking tegen te gaan?

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het programma van het Pools voorzitterschap. Hoe beoordeelt de regering de uitspraak van de Poolse minister van economische zaken dat als Nederland zonder overleg verder gaat met het veranderen van Europese regels dit de onderlinge verhouding kan verzuren? Denkt de minister dat de houding

van Nederland ten opzichte van Polen invloed heeft op de Nederlandse onderhandelingspositie in Europa?

Follow-up van de Europese Raad d.d. 23-24 juni jl.

De leden van de SP-fractie vragen zich af wat nu de stand van zaken is met betrekking tot een akkoord over het «totaalpakket» om de «economic governance» van de EU te versterken. Is een akkoord over de wetgevende voorstellen met het Europees Parlement op korte termijn voorzien? Deze leden wijzen het totaalpakket af en zouden liever zien dat eerst de effectiviteit van de huidige maatregelen in de aanpak van de «schulden-crisis» wordt geëvalueerd voordat deze aanpak voor de toekomst wordt vastgelegd.

Kan de regering aangeven of er ook werk wordt gemaakt van het terugdringen van het aantal extraordinaire toppen?